

RAPORT DE ACTIVITATE
al Comisiei de certificare pe lângă Ministerul Justiției
pentru perioada 2019

Comisia de certificare pe lângă Ministerul Justiției și-a desfășurat activitatea în temeiul Legii nr.837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de certificare și a modelului Certificatului de utilitate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.266 din 12.04.2011.

Pe parcursul anului 2019 Comisia de certificare pe lângă Ministerul Justiției a examinat 17 rapoarte de activitate ale asociațiilor obștești cu statut de utilitate publică, precum și 24 dosare prezentate ale asociațiilor obștești, ale fundațiilor și ale instituțiilor private care au solicitat atribuirea statutului de utilitate publică.

Din 24 de solicitări înregistrate, urmare a examinării dosarelor în vederea aprobării unei decizii vizavi de atribuirea statutului de utilitate publică și eliberare a certificatului de utilitate publică, pentru 16 asociații obștești, Comisia de certificare a decis atribuirea statutului de utilitate publică cu eliberarea certificatului corespunzător.

Totodată, în urma examinării documentelor prezentate de către asociațiile obștești pentru solicitarea statutului de utilitate publică și a certificatului corespunzător, Comisia de certificare de pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova a decis respingerea la 8 solicitări ale asociațiilor obștești.

Temei de respingere a solicitărilor pentru atribuirea statutului de utilitate publică a fost că unele asociații obștești nu au întrunit condițiile prevederilor Legii nr.837-XIII din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești: nu au demonstrat că își desfășoară activitatea în mod transparent, fapt care se manifestă prin publicarea în mijloacele de informare în masă (inclusiv pe pagina web a asociației) a rapoartelor sale anuale și prin prezentarea acestora către organul de înregistrare în cel mult 3 luni de la expirarea anului; nu au prezentat Comisiei de certificare dovada privind publicarea în mijloacele de informare în masă (inclusiv pe pagina web a asociației) a rapoartelor sale anuale, în special capitolul financiar, privind activitatea statutară.

Structura organizațională și statutul unor asociații obștești, fundației sau al instituției private nu corespundea cerințelor legale privind întrunirea condițiilor de a asigura supravegherea de către consiliu și auditul de către organul de control și revizie al asociației obștești, al fundației sau al instituției private. De asemenea, organul de supraveghere (consiliul) al asociației obștești urma să fie format din cel puțin 3 persoane care nu sânt afiliate (rude sau afini până la gradul III inclusiv) și să respecte regulile de evitare a conflictului de interese; membrii organului de supraveghere (consiliului) nu trebuiau să fie concomitent și membri ai organului executiv al aceleiași asociații, iar organul de control și revizie urma să verifice activitatea asociației la necesitate, însă nu mai rar de o dată pe an.

Statutul a unor organizații nu au prevăzut exclusiv scopurile despre desfășurarea activităților de utilitate publică, precum și nu conțineau dispozițiile privind următoarele prevederi:

a) imposibilitatea distribuirii proprietății și a venitului între membrii și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare, și folosirea proprietății și a venitului exclusiv în scopuri statutare;

b) imposibilitatea susținerii în cadrul alegerilor autorităților publice a vreunui concurent electoral sau candidat la funcții din cadrul autorităților publice, precum și imposibilitatea folosirii venitului sau activelor sale pentru finanțarea acestora.

Nu au fost prezentate rapoartele financiare și de activitate pentru ultimii trei ani. Prin urmare, raportul anual trebuie să conțină: a) raportul de activitate conform modelului aprobat de Comisia de certificare, care conține și categoriile de beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică; b) declarația financiară, care include raportul financiar pentru ultimul an de activitate întocmit potrivit standardelor contabile, informația despre sursele de finanțare a asociației obștești, a fundației sau a instituției private inclusiv despre mijloacele financiare și/sau materiale obținute, precum și date despre folosirea acestor mijloace, inclusiv cheltuielile generale și cheltuielile administrative (modelele actelor sunt plasate pe pagina oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md la rubrica Comisia de Certificare).

Mai mult, au fost respinse solicitările asociațiilor obștești care au dispus de datorii la bugetul de stat, contrar prevederilor art.30¹ alin.(5) din Legea cu privire la asociațiile obștești. Potrivit dispozițiilor Codului Fiscal al Republicii Moldova, titlul V (administrarea fiscală) art.129 pct.13 restanță față de bugetul public național nu se consideră restanța sumei neachitate a obligațiilor fiscale în cuantum de până la doar 100 lei inclusiv.

Astfel, în cadrul ședințelor desfășurate pe parcursul anului, potrivit deciziilor luate de către Comisia de certificare au fost emise 16 Decizii de atribuire a statutului de utilitate publică și 8 Decizii de respingere de atribuire a statutului de utilitate publică, care au fost publicate pe pagina oficială a Ministerului Justiției și aduse la cunoștință asociațiilor obștești, fundațiilor sau al instituției private.

- Subsecvent, au fost întreprinse măsuri privind asigurarea informării Ministerului Justiției și altor autorități competente despre organizațiile obștești cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică;

- S-a asigurat plasarea pe site-ul Ministerului Justiției, la compartimentul Comisia de certificare, rubrica /Deciziile Comisiei de certificare/de atribuire a statutului/ de refuz a Statutului/, informația privind deciziile de atribuire a statutului de utilitate publică, precum și informația privind deciziile de refuz pentru atribuirea statutului de utilitate publică organizațiilor necomerciale;

- S-a solicitat de la asociațiile obștești de utilitate publică rapoartele anuale de activitate, darea de seamă fiscală și financiară prezentată Biroului Național de statistică în forma și conținutul prevăzut de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

- S-a asigurat înregistrarea în registrele speciale a deciziilor Comisiei de certificare, a fost actualizată lista asociațiilor obștești de utilitate publică și plasată pe pagina oficială a Ministerului Justiției la compartimentul Comisia de certificare și adusă la cunoștință Serviciului Fiscal de Stat.

- Dosarele solicitanților cu privire la examinarea cererilor și documentelor prezentate de către asociațiile obștești care au solicitat atribuirea statutului de utilitate publică au fost examinate în grup de lucru și în cadrul ședințelor publice ale Comisiei de certificare pe lângă Ministerul Justiției.

Statistica activităților efectuate:

examineate în total 24 dosare depuse pentru obținerea statutului de utilitate publică;
emise 16 Decizii de atribuire a statutului de utilitate publică;
eliberate 16 certificate privind atribuirea statutului de utilitate publică;
emise 8 Decizii de refuz a statutului de utilitate publică;
plasate 10 anunțuri privind desfășurarea ședințelor Comisiei de certificare;
organizate și desfășurate 10 ședințe ale Comisiei de certificare;
întocmite 10 procese-verbale.

Atribuțiile Comisiei de certificare:

- examinează rapoartele și documentele asociațiilor obștești, ale fundațiilor și ale instituțiilor private care solicită statutul de utilitate publică;
- decide asupra acordării, respingerii sau retragerii statutului de utilitate publică organizațiilor necomerciale;
- eliberează certificatul de utilitate publică, sau refuză motivat eliberarea acestuia;
- informează Ministerul Justiției și alte autorități competente despre organizațiile necomerciale cărora li s-a atribuit ori li s-a retras statutul de utilitate publică;
- efectuează controlul privind respectarea statutului de utilitate publică de către organizațiile necomerciale;
- avertizează organizațiile necomerciale de utilitate publică în cazul în care acestea încalcă legislația;
- primește și examinează petiții în problemele ce țin de competența sa;
- elaborează reguli, formulare, instrucțiuni, recomandări și modele de documente ce țin de atribuirea statutului de utilitate publică și le prezintă spre aprobare Ministerului Justiției, care le face publice;
- aprobă modelul raportului de activitate a organizațiilor necomerciale de utilitate publică;
- elaborează propuneri de modificare și completare a actelor legislative și normative privind activitatea organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică;
- instituie consilii consultative și grupuri de experți pentru analiza și dezbaterăa unor probleme ce țin de activitatea organizațiilor necomerciale de utilitate publică;
- publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției, în termen de 3 luni după expirarea fiecărui an, raportul său de activitate pe anul expirat, precum și lista actualizată a organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică;
- exercită și alte atribuții stabilite de lege și de prezentul Regulament.